

אויסגאבע פון חיזוק
און השקפה פאר
די אידישע שטוב,
אריינצוברענגען
שמחה און שלום

תשע"ב לפ"ק

גליון לחיזוק
וביסוס הבית
היהודי על אדני
השמחה והשלום

גליון ה'

בנין עירי עיר

אויב איך וויל רעדן אויפ'ן סעלפאן ווען אונז עסן נאכטמאל ווייל מיין טאטע האט אויך אזוי געטון, געלט זאלסטו אודאי נישט בעטן פון מיר, ווייל ביי אונז האט מען נישט געארבעט. און אויב איך וויל אהיים קומען שבת אינדערפרי א שעה נאכ'ן דאווענען, ווייל איך וויל שמועסן מיט מיינע חברים, זאלסטו וויסן אז אזוי פירן זיך אלע אין אונזער קהלה."

"איז ביטע, פארלאנג נישט פון מיר גארנישט, דערווארט נישט פון מיר גארנישט, פרוביר מיר צו פארשטיין, און לייג דך אריין אין מיינע שיק, וועסטו זען אז איך בין נישט שולדיג און מען קען פון מיר נישט פארלאנגען אז איך זאל זיך בעסער צושטעלן."

פשוט, און גרינג, מען ווארפט אראפ פון זיך די אחריות פון טון צו די זאך, און פאראנטווארטליכקייט זיך צו נעמען אין די הענט אריין, ווייל דאס בין איך, און אזוי וועל איך בלייבן, און עס איז דיין פליכט מיר צו פארשטיין.

פארשטיין דארף מען א צווייטן, כדי אים צו רעספעקטירן, דן זיין לכף זכות, און עווענטועל זיך קענען דורכרעדן און אנקומען צו א געמיינזאמע החלטה. זיך אליין פארשטיין איז אויך גוט, ווען מען איז גרייט צו ארבעטן און מען וויל וויסן וואס מען דארף פאררעכטן. אבער אראפוארפן אינגאנצן דעם עול פון

"איך" בין א תימנ'ער.

(המשך פון פריערדיגע וואך)

אז "ער" איז א תימנ'ער, איז וויכטיג צו אנערקענען, און די רעזולטאטן פון דעם זענען גאר גוט, אבער ווען מען דרייט אויס די יוצרות אז "איך" בין א תימנ'ער, זענען די תוצאות זייער נישט אנגענעם.

"איך בין אנדערש, און צוליב דעם זאלסטו ביטע גארנישט פארלאנגען פון מיר, זאלסט מיר רעספעקטירן און פארשטיין נישט קיין חילוק וואס איך וועל נאר טון און זאגן, אויב איך וויל אהיים קומען נאכט נאך נאכט צוועלעף אזייגער, מוזטו פארשטיין אז אונזער משפחה זענען נאכט פויגלעך. אויב איך וויל נישט קאכן נאכטמאל נאר דו זאלסט ענדערש קויפן, וועסטו מוזן פארשטיין אז אזוי פירט מען זיך ביי אונז. אויב איך האלט מיך אין איין אפרעדן אז איך בין שוואך, דאס איז ווייל מיין מאמע האט זיך אויך שטענדיג ארויסגעדרייט מיט דעם זעלבן תירוץ."

"פארלאנג נישט פון מיר איך זאל זיך אנשטרענגען, ווייל שוין עטליכע דורות וואס מיר זענען בטבע שוואכלינגען. בעט נישט פון מיר איך זאל האלטן מער אויפגערוימט די הויז, ווייל מיין מאמע האט זיך אויך נישט געקענט באפארען מיט אירע [15] קינדער. און שטער מיר נישט

גליון זה נתנדב לע"ג האשה החשובה והצנועה ערת ניטל ע"ה בת ר' שלמה זצ"ל

צו מגדב זיין א גליון לעילוי נשמת וכדו' כדי לזכות את הרבים רופט: 347-554-1199 אדער שיקט א אימעיל צו binyan@yeshivanet.com

אונטער א דיאגנאז, און זיי ווייסן שוין דאס אויסצונוצן ווען עס קומט זיי גוט אויס זיך ארויסצודרייען פון די לימודים, און שפעטער אין אנדערע מצבים פון לעבן.

עס זענען דא וואס וועלן אלע זייערע שווערע נאטורן, אדער מצבים אנלייגן אויף א צווייטן. צו אויף זיינע עלטערן, אירע עלטערן, דער שוואגער, דער איידעם, דער מלמד, די טיטשער פון ערשטע קלאס, דער געוועזענער בעל הבית, דער שכן פון בית המדרש, אדער דער חבר פון ישיבה. "איך בין נישט שולדיג, ווייל צוליב זייער התנהגות, אדער צוליב דאס וואס זיי האבן מיר געזאגט און מיר מחנך געווען בין איך אזוי, און יעצט וואס ווילסטו פון מיר?".

ווען איינער קלאפט אריין ח"ו אין א צווייטן מיט זיין קאר, און שעדיגט אים, דער וואס האט זיך צובראכן אלע ביינער איז טאקע נישט שולדיג, אבער אויב ער וועט זיך נישט גיין היילן וועט ער בלייבן א קאליקער, און אז ער וועט שרייען "איך בין נישט שולדיג", יענער האט אין מיר אריינגעזעצט, וועט ער זיין דער שטאט'ס נער.

מעגליך אז יענער איז טאקע שולדיג, און ער איז דער גורם צו דיין יעצטיגן שווערן מצב, אבער וואס איז דאס א נפקא מינה? עס איז נאך אלס דיין אחריות. יענעמ'ס נישט אויסגעהאלטענע מעשים, איז נאך נישט קיין בארעכטיגונג אויף דינע מעשים, עס איז דיין אחריות צו פרובירן די בעסטע וואס דו קענסט אין דיין מצב, אפגעזען פארוואס מען איז אנגעקומען צו דעם מצב.

דער אמת איז אז רוב תירוצים ווערן פאבריצירט פון דעם הונטערן באוויסטזיין פון דעם מענטש, ווען דער מענטש וויל באמת נישט טון דאס וואס ער דארף, וועט אים זיין מח אויפמאכן פון אונטער דער ערד מעשיות, און אלע סארטן סיבות, כדי זיך ארויסצודרייען פון זיינע פליכטן.

שלמה המלך זאגט: אמר עצל ארי בחוץ, דער פוילער זאגט א לייב איז אויפ'ן וועג. זאגן די מפרשים אז דער פוילער טענה'ט מיט אן אמת אז א לייב איז אינדרויסן, ווייל זיין פוילקייט וואס איז באהאלטן אין אים, ברענגט אויף אין זיין כח הדמיון פארשידענע מעשיות כדי ער זאל נישט אויספירן וואס ער דארף. ענליך צו דעם איז

זיך ווייל "דאס בין איך", און נאכדערצו וועלן אז דער שותף זאל ארויס ווייזן פארשטענדעניש, און ער זאל גארנישט פארלאנגען, דארף א תיקון.

אם ראית גנב ותרץ עמו, אז דו זעסט א גנב, האט ער א תירוץ, ווער עס וויל זיך באהאלטן און אפשאלען פון זיך פאראנטווארטליכקייט, איז שטענדיג גרייט מיט א תירוץ, אז "אזוי זענען אונז", אדער "דאס בין איך", און מיט די שוואכקייט בין איך געבוירן און זאלסט נישט פרובירן צו טראכטן אז איך קען מיך טוישן. אדער אז "ביי אונז האט מען אזוי געהאלטן", און דו קענסט מיר נישט איבער מאכן.

דאס אז "אזוי טוט מען ביי אונז", דאס גיט נאכנישט קיין משהו בארעכטיגונג צו פראקטיצירן נישט אויסגעהאלטענע מדות און געוואוינהייטן, אדער אראפ צו ווארפן פון זיך די פליכטן וואס מען האט צו די שטוב און צו די קינדער, יעדער מענטש האט א בחירה, און דארף נעמען אחריות אויף די אייגענע מעשים, און ווען מען באמערקט אדער מען ווערט אויפגעמערקט, אז די מעשים דארפן א טויש, מאכט נישט אויס פארוואס מען איז אזוי, אדער ווער עס איז שולדיג.

יעדער מענטש האט א בחירה, און דארף נעמען אחריות אויף די אייגענע מעשים

אין א צייט ווען אלע חולשות האבן א פונקטליכע נאמען און א מעדעצינישע טערמין, און מען פרובירט צו דערגיין דער שורש פון אלע נאטורן, "פארוואס" ער האט דעם פראבלעם, און פון וואס קומט דאס, זענען דא וואס נוצן דאס נאר כדי זיך ארויסצודרייען פון אויספירן זייערע פליכטן. אמת אז ווען מען ליידט פון א געוויסע שוואכקייט, פיזיש אדער גייסטיש, קען דאס שטערן אנצוגיין מיטן נארמאלן לעבן, און די נאנטע פון דעם באטרעפנדן דארפן דאס פארשטיין און נישט אוועקמאכן און אפלייקענען. אבער פון די צווייטע זייט זענען דא וואס "זוכן" דעם דיאגנאז, נאר כדי צו באקומען דעם "טיטל" און דאס אויסצונוצן אז א צווייטער זאל פאלן פאר זיי כורעים, און זיך אונטערבייגן אונטער זייערע שווערע נאטורן.

און דאס קען אויך זיין ביי קינדער וואס מען טראגט זיי

איז א הילף פאר דיר, און דייע דורות.

די ערשטע טריט ארויס איז צו זיין א "מודה על האמת".

אנערקען, אז דייע טענות, און תירוצים איז נאר א מיטל זיך ארויסצודרייען, און פארשטיי אז ווייל הונטערן באוואוסטנזיין ווילסטו באמת נישט אויספירן דייע פליכטן, פארדעם קומען דיר ארויף סיבות זיך ארויסצודרייען, דער כח הדמיון איז זייער גוט צו אונז, און וויל אונז האלטן מיט א רואיגן געוויסן, ממילא ווען דער אינערליכע רצון וויל דוקא נישט טון וואס מען דארף, וועט ער אונז צושטעלן תירוצים בריוח גדול, וואס מיר וועלן דאס נעבעך אויפנעמען בשתי ידים, און בלייבן פארזינקען אין דיין מצב.

אז דו אנערקענסט שוין דאס, און דו קוקסט אריין אין דיר, און טרעפסט אז עכ"פ טייל פון דייע תירוצים זענען פאנטאזיעס, ביזטו שוין אויף דעם ריכטיגן וועג, דערנאך קען מען פרובירן אנצוהייבן צו אידענטיפיצירן

דער מקור פון דייע תירוצים, וואס מאכט דיך וועלן האבן דעם תירוץ, און וואס שטערט דיר באמת פון אויספירן דייע פליכטן, וואס צו דעם, און אויך דער וועג דאס בייצוקומען, קען מען טייל מאל דארפן

ווען דער רצון איז צו טרעפן א תירוץ איז דאס דא גרייט, און ווען דער רצון איז צו טרעפן דעם וועג ארויס, האט מען סייעתא דשמיא

צוקומען צו דרויסנדיגע הילף, אבער געדענק אז אין דבר עומד בפני הרצון, ווען דער רצון איז צו טרעפן א תירוץ איז דאס דא גרייט, און ווען דער רצון איז צו טרעפן דעם וועג ארויס, האט מען סייעתא דשמיא.

ווען איינער האט א שוואכען חשק צום לערנען, איז כאטש ער איז זאט און אויסגערוהט, אבער ווען ער וועט עפענען די גמרא, וועט ער ביז אפאר מינוט ווערן מיט און הונגעריג.

צו איינעם פון די פריערדיגע צדיקים איז אריינגעקומען א פורק עול, וועלנדיג פארלייגן זיינע כלומר'שטע קשיות אין עניני אמונה, האט אים דער גדול גענטפערט "דאס זענען נישט קיין קשיות דאס זענען תירוצים". ווייל כדי זיך צו פארענטפערן, און איינשטילן דעם געוויסן פון א איד וואס גלייבט אין שחר ועונש, האט ער געמוזט אויפקומען מיט קשיות אפצולייקענען אלעס רח"ל, וואס דאס זאל אים פארענטפערן זיינע עבירות, ער זאל קענען גיין רואיג זינדיגן, און דאס זענען באמת די תירוצים ער זאל קענען פירן זיין לעבן ווייטער לויט זיינע תאוות.

און אזוי איז בדרך כלל אין יעדע פרט אין לעבן, ווען איינער דרייט זיך ארויס פון זיינע פליכטן מיט אומבאלומפערטע טענות מיט קשיות, דאס זענען ע"פ רוב תירוצים, וואס דער מח ברענגט אויף כדי אפצושטופן אדער איינשטילן דעם געוויסן וואס לאזט נישט מנוחה.

און אפילו מען האט באמת א תירוץ און א ריכטיגע שוועריגקייט וואס לאזט נישט געהעריג פונקציאנירן, ווענדט זיך אויך וויאזוי מען נוצט דאס, צו מען פרובירט טון דאס מערסטע וואס מען קען, וואס דעמאלס האט מען סייעתא דשמיא, צו מען נוצט דאס אויס נישט צו טון אפילו די מינימום.

דער סוף איז, אז דו וועסט באמת זיין גערעכט, מען וועט דיר פארשטיין, מען וועט אנעמען דיין תירוץ, אבער מיט וואסערע פנים וועסטו בלייבן? וואו איז דיין פרנסה? וויאזוי זענען זיינע קינדער? וויאזוי איז דיין שלום בית?, וויאזוי זענען דייע באציאונגען מיט מענטשן? יא, דו ביזט פארענטפערט פאר די גאנצע וועלט, קיינער איז דיר נישט דן, אבער ווער האט פארדינט אדער דערלייגט?

פוילע תירוצים גייען אריבער בירושה, און דאס קענסטו זען פון דיין אייגענעם תירוץ, וואס לויט דייע ווערטער האסטו דאך דאס גע'רש'נט... דו וועסט דאס שטארק מעגליך הערן אויך פון דייע קינדער, און דעמאלטס וועט שוין זיין צו שפעט. א טויש אין דיין יעצטיגע מצב,

עס לוינט נישט צו ליידן

ווען עס איז דא פאר אייך א וועג ארויס!!
פאר יעוץ און הדרכה אין עניני שלום בית

רופט הרב יצחק לויפער

718-789-1456

שטרענג קאנפידענשל - גוטע פרייזן

בהמלצת הרבנים שליט"א

בחכמה יבנה בית

רעיון בנושא שלימות הבית, בקשר לפרשת השבוע

הג' שרים של פרעה הם נגד קנה ושם ורידיון

ולחבין הענין ביותר, נראה ע"פ מ"ש האר"י הק' (הובא בבני יששכר במאמרי הנוכה, ד' קי"ט באורך) סוד ג' שרים של פרעה, שר המשקים, שר האופים, שר הטבחים, שהם נדחקים במיצר הגרון, ששם נמצאים קנ"ה וש"ט ורידיון, ושר המשקים יונק מהקנה שבו ניתלת הריאה ששואבת כל מיני משקין, שר האופים יונק מהושט, ושר הטבחים יונק מהורידים, ופרעה שהוא אותיות הער"ף שולט שם במרכה הממאה, ועיי"ש בבני יששכר באריכות, שיוסף הצדיק התגבר עליהם בכח קדושתו, והכניע כל כחות אלו.

ומעתה לפי האמור בדברי החת"ם שהבית המקדש היה בחינת הצואר להמשיך השפע ממעלה למטה וכו', אולי אפ"ל, שהבית המקדש שהוא בחי' הצואר, עמד לנגד ג' כחות המומאה אלו, להכניעם ולכלותם בכח עבודת הכהנים במקדש, ופעולות אלו של הבית המקדש שנזכרו בדברי החת"ם, באו כדי לבטל כח הקליפות של הג' שרים אלו, שגם הוא עומדים ויונקים בצואר, וזה לעומת זה עשה אלקים, הביהמ"ק שהוא הצואר והממוצע בין ישראל לאביהם שבשמים, מכניע ומבטל כחות המומאה שנדחקים במיצר הגרון ורוצים לשלוט על ישראל, ועדיין לא נפטרנו מהם עד עת קץ, כמ"ש הבני יששכר שם.

ההיכל, המזבח, והלשכת הגזית, הוא לבטל ג' שרים של פרעה

וביתר ביאור, דהני שלשה שנמשלו לצואר, שנזכרו ברש"י שיר השירים הנ"ל, והם היכל, מזבח, ולשכת הגזית. פעולתם הם זה לעומת זה לפעולת הג' שרים לנגדם בטומאה, וע"י העבודה בשלש אלה, נכנעו כחות המומאה של הג' שרים.

ונעתיק עוה"פ מ"ש"כ החת"ם הנ"ל בפעולות של בית המקדש "להמציא שפע מהראש אבינו שבשמים יתברך שמו לישראל עמו, ולהוסיף כח ממטה למעלה על ידי עבודת בית המקדש, וממנו יוצאת הוראה ותורה לכל העולם וכה"ג" הרי הזכיר ג' ענינים, ויש לרמוז בהם, דהנה מ"ש"כ שעבודת ביהמ"ק הוא להמציא שפע מהראש אבינו שבשמים לישראל, קאי על כללות העבודות שהיה בבית המקדש, שמקור ושורש קדושת המקדש הוא בהיכל, והוא להכניע קליפת שר הטבחים שיונק מבחי' הורידים, שממרתו להוליך הדם בגוף, שהוא רוח החיים ואתערותא דלבא (כמ"ש השם

האדם השלם כשמשפיע כראוי כביתו הוא עצמו נעשה דוגמת הבית המקדש שהשפיע לכלל ישראל

הנה חזינן בפרשה ג' פגישות שנתהווה בבכיה, א' בין יוסף להשבטים, ב' בין יוסף לבנימין, ג' בין יוסף ליעקב, והנה בין יוסף להשבטים לא מצינו בכי' על הצואר כלל, ובין יוסף לבנימין מצינו ששניהם כבו על צוארי השני, ובין יעקב ליוסף מצינו שיוסף בכה על צוארי יעקב, ויעקב לא בכה על צוארי יוסף, והלא דבר הוא.

ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד, עי' רש"י שפי' שמש"כ עוד היינו הרבות בכי', ויש לומר כוונה נוספת בזה ע"ד רמז.

א' במדרש (ב"ר פרשה צ"ד) עה"פ ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק, שאמר יעקב, מה אבא היה להוט אחר גרונו גם אני להוט אחר גרוני, ובהשקפה ראשונה המדרש תמוה מאד מאד, וכי ח"ו הי' כוונת יעקב כמשמעותו לבזות את אביו ואת עצמו שהיו להוטים אחר האכילה, וכבר האריכו בזה בספה"ק, ובדרך רמז אפ"ל עוד בזה.

הבית המקדש נמשל לצואר

ונקדים מש"כ רש"י עה"פ ויפל על צוארי בנימין, שענין הבכי' על צוארי בנימין הי' שבכה על ב' מקדשות שעתידין ליחרב, וכן במה שבכה בנימין על צוארי יוסף היה על משכן שילה שנבנה בחלקו, והוא מגמ' מנילה מ"ז:.. ונמצא מזה שהצואר מרומז על בית המקדש, ומקרא מפורש הוא (שיר השירים ז' ה') צוארך כמגדל השן, ופירש"י שקאי על ההיכל והמזבח ולשכת הגזית, עיי"ש. וי"ל רמז נוסף למה דייקא הני שלשה נמשלו לצואר.

דהנה במעמא דמילתא שהבית המקדש נמשל לצואר כתב החת"ם (ה"כ בפרשתן ד"ה ויפול) וז"ל הענין בזה כי בית המקדש נקרא צואר בשיר השירים צוארך כמגדל השן, והוא כי אינו משמש אלא כצואר הוזה שהוא רק שביל ודרך מראש ללב להמציא לשם השכליות שבמוח, ומהלב למוח להמציא לשם כח החיוני שבלב, ולהמציא מאכלים אל תוך הגוף, ולהוציא מחשבתו לאחרים על ידי דבורו, וכן בית המקדש שער השמים להמציא שפע מהראש אבינו שבשמים יתברך שמו לישראל עמו, ולהוסיף כח ממטה למעלה על ידי עבודת בית המקדש, וממנו יוצאת הוראה ותורה לכל העולם וכה"ג עכ"ל ועיי"ש עוד מה שהאריך שאין זה נוגע לענינו.

להשפיע לו כל הצורך" זאת אומרת, כאשר הבעל משפיע לאשתו כראוי לה ע"פ חקי התורה, במצות שאר כסות ועונה, נתברך לעומת זה מהקב"ה בתוספת טובה שיתן ויחזור ויתן כל הצורך.

אמור מעתה, כי כמו שבית המקדש הי' הממוצע בכללות האומה בין ישראל לאביהם שבשמים, הכא נמי כל א' וא' בביתו הוא דוגמת הבית המקדש, שהוא הממוצע בין השי"ת לזוגתו, ועל ידו יורדים כל ההשפעות בביתו, שכאשר הוא משפיע לאשתו, שאז הוא בבחי' ויתן ויחזור ויתן. והוא כוונת מאמרם ז"ל (ב"מ נ"ט.) וא"ר חלבו לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו שנאמר ולאברם הטיב בעבורה ע"כ. ולדרכנו נראה הכוונה, דכאשר הוא נזהר בכבוד אשתו ומשפיע לה ביאות ע"פ חקי התורה מה שנתחייב, מצד הדין ומצד מצות ואהבת לרעך כמוך, אזי השכינה העליונה מברכו ביתר שאת וביתר עז כמ"ש בתומר דבורה.

ובזה יובן מאד מ"ש חז"ל (חולין פ"ד:) דרש רב עזריא זימנין אמר לה משמיה דרבי אמי זימנין אמר לה משמיה דרבי אסי מאי דכתיב טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש ויתכסה במה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהן תלויין בו והוא תלוי במי שאמר והיה העולם ע"כ. והרי להדיא שמ"ש כ בתומר דבורה, יש לו מקור נאמן בחז"ל שאשתו ובניו תלויין בו, והוא תלוי במי שאמר והיה העולם, והוא הממוצע ביניהם.

תפקידו של האיש בביתו להשפיע בבחי' הקנה, ושם, ורידים

ומעתה ישיכל כל איש ואיש לדעת, ולעמוד בביתו על משמרת המקדש, וידע לנכון תפקידו להיות דוגמת המקדש, ולהשפיע בביתו בשלש אלה, שמצינו במקדש, ע"י הקנה והושט והורידים, הכולל בתוכם כל צרכי הגופניות והנפשיות של ביתו. הן שישמיע קולו [קנה] בביתו לחנכם ולהדריכם לתורה, ולהיפך שיביא קול צעקתם ותפלתם לפני השי"ת שיתפלל אליהם, וכמו כן התפלות שהם מתפללים עולים על ידו.

[ויש לפרש בזה מה שכ' בתורה, אלמנה ויתום לא תענון וגו' כי אם צעק יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני. דהביאור בזה הוא דכ"ז שבעלה והאב היה חי, הי' הוא הממוצע והמגביה קולם למעלה, וצעקתם עלה למרום דרך האב שהוא הצואר בינם לאביהם שבשמים, אבל כאשר נלקח הבעל והאב, ונשארו אלמנה ויתומים גלמודים, הזהיר השי"ת ואמר לא תימא כאשר נלקח הממוצע לא אשמע את קולם אדרבה, הרי עתה הם קרובים יותר אלי, ואני

משמואל פ' ויגש תרע"ג), ונגד זה בקדושה הוא השפעת השפע של המקדש, והיינו שההיכל היה הצינור שדרכו קבלו בני ישראל השפעת הקדושה, (עי' בליקו"מ תורה ס"ב שהיכל הקודש מוליך הרוח החיים וכו' עיי"ש). ומשם ההתעוררות הקדושה שהי' להם לבני' בזמן שביהמ"ק הי' קיים.

ואחריו עבודת המזבח, הוא להכניע כח השר האופים שממשלתו על כל המאכלים, ויונק מבחי' הושט, וע"י עבודת הקרבנות על המזבח שעולה למעלה ריח ניחוח לה', ומסיף כח ממטה למעלה ע"י עבודת ביהמ"ק, ועי"ז ניוונים ישראל, כמ"ש חז"ל (כתובות י:) אמר ר' אלעזר מזבח מוזה ומזין מחבב ומכפר, ופירש"י ומזין. בזכות הקרבנות העולם ניוון שהקרבנות באים מן המזון וגורמין לו ברכה ע"כ. ועשן המערכה שע"ג המזבח הי' סימן להשפעת הפרנסה, כמ"ש חז"ל (יומא כ"א:) עיי"ש.

וכמו כן הלשכת הגזית מקום ישיבת הסנהדרין שמשם יוצא קול התורה והוראה לישראל, זה הי' לעומת השר המשקים האחוז בקג"ה, וקול ה' בכח ובהדר היוצא מלשכת הגזית הכניע וביטל מזמאה זו.

*

השפעת האיש בביתו הוא דוגמת השפעת הבית המקדש

והנה ידוע כי שמחת חתן וכלה הוא דוגמת בנין בית המקדש כמבואר בכ"מ, ולדרכנו כאן מקבלים הדברים תוקף בהירות, ונקדים דברות קדשו של התומר דבורה (פרק ט') וז"ל עוד זהירות הרבה צריך ליקח האדם לעצמו, לעשות שתהיה שכינה דבקה עמו ולא תפרד ממנו. והנה, האדם בעוד שלא נשא אשה פשיטא שאין עמו שכינה כלל, כי עקר שכינה לאדם מצד הנקבה, והאדם עומד בין שתי הנקבות, נקבה תחתונה גשמית, שהיא נוסלת ממנו שאר כסות ועונה, והשכינה העומדת עליו לברכו בכלם, שיתן ויחזור ויתן לאשת בריתו, כענין התפארת שהוא עומד בין שתי הנקבות, אימא עילאה, להשפיע לו כל הצורך, ואימא תתאה, לקבל ממנו שאר כסות ועונה, חסד, דין ורחמים, ולא תבוא אליו שכינה אם לא ידומה אל מציאות העליון. עכ"ל.

מבואר מדבריו שכל איש ואיש השורר בביתו, הוא הממוצע והמתווך בין השכינה הקדושה לזוגתו שהיא השכינה התחתונה [וכמו שמבואר בזוה"ק (חקת) כד בר נש נסיב איתתא אתדבך בשכינתא (כשהאדם נושא אשה הוא מתחבר עם השכינה)] וממה שנשפע אליו ע"י השכינה עליונה, הוא חוזר ומשפיע לאשתו, והשכינה עומדת עליו לברכו בכלם שיתן ויחזור ויתן לאשת בריתו

בעצמי שמוע אשמע צעקתם בלי ממוצע, ושמעתי כי חנון אני].

פ"א עיי"ש).

ועומק הענין של לוייה, מצינו בנועם אלימלך פ' בשלח, וז"ל ונ"ל ליתן מעם למצות לוייה כשהצדיק מלוה את חבירו הם מתקשרים זה בזה בקדושתם ונעשים כאחד וקדושתו של זה הצדיק העוסק בתורה בביתו הוא משמר את חבירו בדרך כאלו הוא עצמו עוסק בתורה מחמת התקשרותם. אבל מי שאין עמו לוייה צריך בעצמו לעסוק בתורה זה הוא כשהצדיק הוא המלוה אבל אם הוא איש נעצב וריקן אין תועלת לזה במה שזה מלווהו ואדרבה הוא מכניס בו עצבותו ומפסיקו יותר מקדושתו שיש בו. וזהו ויהי בשלח פרעה רוצה לומר מחמת שפרעה שלח את ישראל מחמת הצרות שנגעו בו דכל מקום שנאמר ויהי אינו אלא צרה ומחמת זה הכניס את ישראל גם כן בעצבות עיי"ש עוד.

ובזה יובן דכאשר רצה יוסף להודיע לאביו שעדיין נשאר מחובר עמו בקדושתו, הזכיר לו פרשת עגלה ערופה להודיע לו כי עדיין הוא מקושר בו כיון שלוייה אותו, ולא פג מעמו ולא נמר ריחו. וע"כ כאשר פגע יוסף את אביו, בכה על צואריו להראות בזה כי עדיין נשאר מקושר עם יעקב, ואביו הוא עדיין בבחי' הצואר אצלו ולא ניתק הקשר, וז"ש ויבך על צואריו "עוד" ר"ל שהבכיה היה שעוד נשאר הצואר במקדס, ואחודים וקשורים זה בזה, ולפ"ז יובן ג"כ למה יעקב לא בכה על צוארי יוסף.

ומהאי מעמא נמי לא בכו השבטים על צואריו של יוסף כי אע"ג שבאמת הוצרכו הם להיות המקבלים מיוסף, כי יוסף הוא המשביר והמשפיע, אעפ"כ הלא מכרו אותם ולא רצו להיות תחת השפעתו, ובאמת נפסקה ההשפעה בין יוסף להשבטים וניתק הקשר, והא דבכו יוסף ובנימין על צוארי השני, הוא על חורבן המשכן והמקדש כמ"ש ברש"י.

ועד"ז יובן נמי בד"א מ"ש במדרש אבא היה להוט אחר גרונו, דהנה אי' בלקו"ת (לך) עה"פ ויהי כבא אברם מצרימה, שאברהם אבינו הכניע קליפות ג' שרים אלו בלכתו למצרים עיי"ש, ואולי אפ"ל שגם יצחק אבינו רצה להכניעם, אבל לא עלתה בידו, כיון שנמנע ממנו לירד למצרים, וז"ש במדרש אבא היה להוט אחר גרונו, ר"ל להכניע הג' שרים שעומדים במיצר הגרון, ויצחק בקדושתו היה להוט להכניע אותם, ואמר יעקב גם אני להוט אחר גרוני להכניע הג' שרים, ועתה כבוא יעקב מצרימה הכין עצמו לזה ויזבח זבחים להשי"ת שיעלה בידו להתגבר עליהם.

וכן להשפיע עליהם שפע גשמיית בבחי' הושט הרומז להשפעת המזון לאשתו, ושאר השפעת גשמיית הנרמזים בלחם כמ"ש כי אם הלחם אשר הוא אוכל, וכמו"כ כסות ומלבוש.

וביותר צריך לזרז לשמור עליהם על הצרכים הנפשיים, בחי' הורידין, להשפיע עליהם ממקור העליון הן התעוררות והתלהבות למצות התורה, והן להזהר בהרגשתם שלא יחמיא המטרה, להעלות רוחם בכל עידן ועידן להיות במצב עליו ושמח, שלו ושאנן על מי מנוחות, וקורות ביתו יעידו עליו שהוא מקום משכן של שמחה וחיי נחת בלי מתיחות ומריבה, והכל בכח בחי' הורידין שהוא זרימת הדם, המכניס חיות דקדושה ואוירה נעימה, ומשפיע מצב מרומם בביתו זו אשתו ושאר נפשות בניו ובנותיו.

ע"י שמשפיע בביתו הוא דבוק לשכינה

וזולת זה יש מקום להתבונן, בהקדם התומר דבורה הנ"ל, רבת המעלה של האיש המשפיע בביתו כראוי ע"ד התורה, שבכח"ג השכינה עומדת עליו לברכו ביתר שאת, ואז הוא דבוק להשכינה, והמעייין היטיב יראה כי זולת זה, אם אינו משפיע כראוי שאר כסות ועונה, אין לו מציאות דביקות בהשכינה, ואף שאנו רחוקים מאד מאד ממושג זה של דביקות בשכינה הק', ואין אתנו יודע עד מה, אבל הרי אמרו להדיא חז"ל (סוטה י"ז.) וכו' שכינה ביניהם, וברור הדבר כאשר מתנהגים בבית ע"פ התורה, ואין שם מקום למריבה ומחלוקת, ואדרבה יש להם אהבה ואחוה שלום ורעות, הרי השכינה נרגשת בבית, דהיינו הרגש השמחה והנעימות ביניהם.

*

יעקב היה הצואר בין שם ועבר ליוסף

וחבל בחבל נקשר לפרשת השבוע, דהנה בפ' וישב עה"פ כי בן זקנים הוא לו, כ' רש"י כל מה שלמד משם ועבר מסר ליוסף, מבואר מזה שיעקב אבינו היה הצואר המקשר בין הדורות הקודמים ליוסף, והשפעתו משם ועבר מסר ליוסף, ובה היה מחובר ומקושר עמו.

כשנפרדו ביניהם רצה יעקב אבינו להשאיר הקשר ביניהם, למד עמו הדין של עגלה ערופה, ששם רואין עד היכן הוא כחה של מצות לוייה שמחבר המלוה עם המתלוה להיותם כאחדים, וכמ"ש המהר"ל (גור ארי' ויגש ד"ה סימן) שיעקב אבינו לזה את יוסף, וכאשר יוסף אמר לו לחזור, השיב לו יעקב שמצוה גדולה הוא בלוייה כמו שמצינו גבי עגלה ערופה עיי"ש, וענין הלוייה הוא דביקות וחבור המתלוה עם המלווה כמ"ש המהר"ל בנתיבות עולם (נתיב התורה

בעריכת הרב יצחק לויפער
פאר שאלות און הערות אדער צו באקומען דעם גליון
binyan@yeshivanet.com